

**Speleološko
istraživanje
na planini
Čičavici i
njenim
obroncima**

Goran Rnjak | Geonatura d.o.o., Speleološki odsjek HPK „Sv. Mihovil“

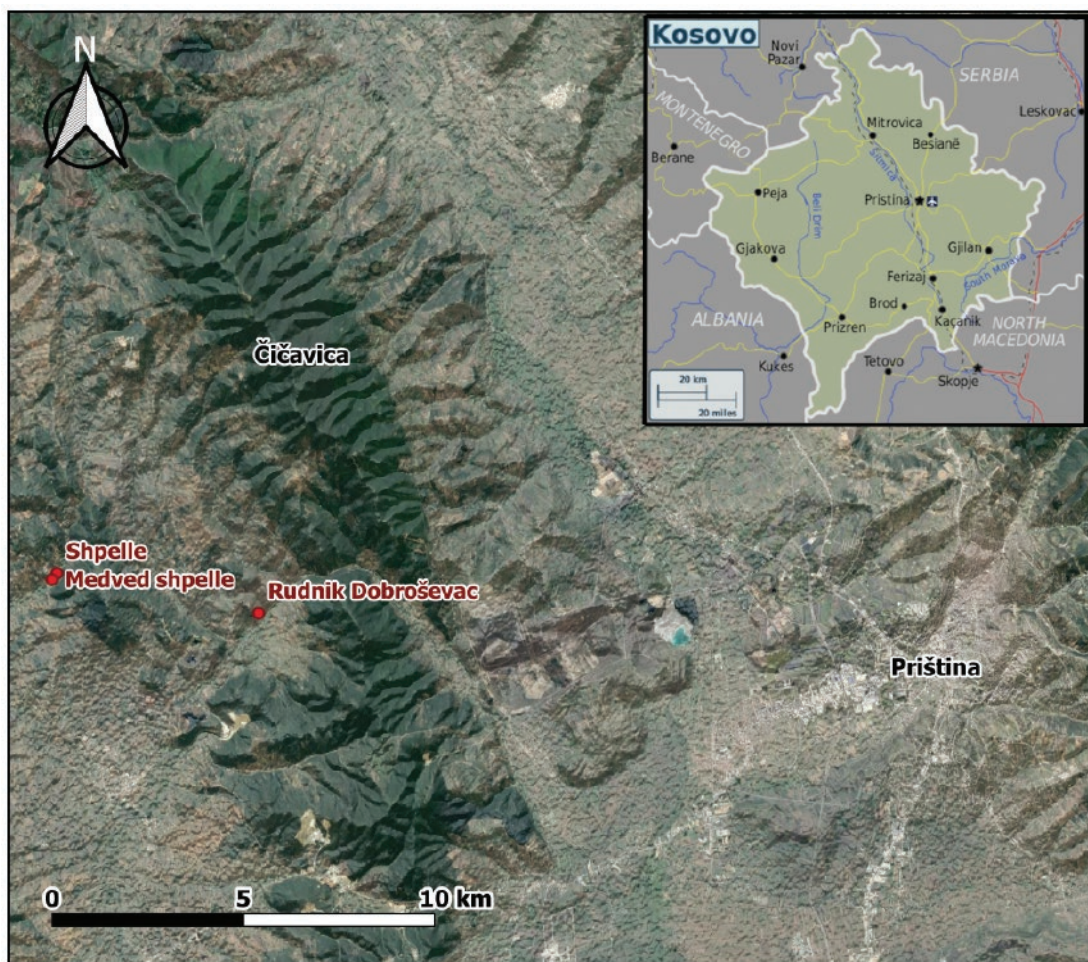
Stipe Malesš | Geonatura d.o.o., Speleološki odsjek HPD „Željezničar“

*Špilja Shpelle
Autor: Goran Rnjak*

U središnjem dijelu Kosova polja, jugozapadno od cestovnog pravca Priština – Kosovska Mitrovica, a između Obilića i Vučitrna, uzdiže se planina Čičavica (Slika 1). Čičavica se pruža u smjeru sjeverozapad – jugoistok duljinom od 8 km, široka je oko 5 km, a visoka 1091 m. Predstavlja granicu crnomorskog i jadranskog sliva pa tako sjeveroistočni dio planine s Kosovim poljem pripada crnomorskom, a jugozapadni dio jadranskom slivu. Građena je od trošnih glinaca neogenske starosti, no duž Čičavice na više se mjesta pojavljuju manje formacije stijena građene od pješčenjaka i lapora ili kamenite ilovače, a tek na par mjesta pojavljuju se fleke vapnenca (Zjuzin, 1933.). Gotovo cijelo brdo obraslo je hrastovom i bukovom šumom različite starosti

te je ispresijecano vododerinama, kojima se voda za jačih kiša slijeva u podnožje (Slika 2). Sa sjeverne strane brda, kroz Kosovo polje protječe rijeka Sitnica. U podnožju brda s obje njegove strane protežu se sela, a u njihovoj su blizini brojni ugljenokopi.

Posao nas je na Kosovo doveo više puta tijekom 2018. godine, a ekipu su činili Dino Grozić, Stipe Maleš i Goran Rnjak. Naravno, sva trojica nadali smo se pronalasku speleoloških objekata kojima bismo se mogli „posvetiti“ u slobodno vrijeme. Došavši na Kosovo i bacivši prvi pogled na Čičavicu, koja dominira područjem na kojem smo istraživali, očekivali smo puno. Pogled na topografsku kartu pak nije obećavao, tek jedna špilja označena kilometrima daleko u podnožju

Slika 1. Područje istraživanja

*Slika 2. Pogled iz Gradice na Čičavicu
Autor: Goran Rnjak*

brda, ali postojala je mogućnost da je to područje obrađivao neki manje revan kartograf koji nije označavao speleološke objekte. Ipak, prvi terenski obilasci u potrazi za špiljama i jamama rezultirali

su neuspjehom i razočaranjem nakon višesatnog hodanja. Idući korak bila je potraga za flekicama krša, koje su, prema geološkoj karti, trebale biti tamo. Dino je hodao okolo s bočicom kiseline i

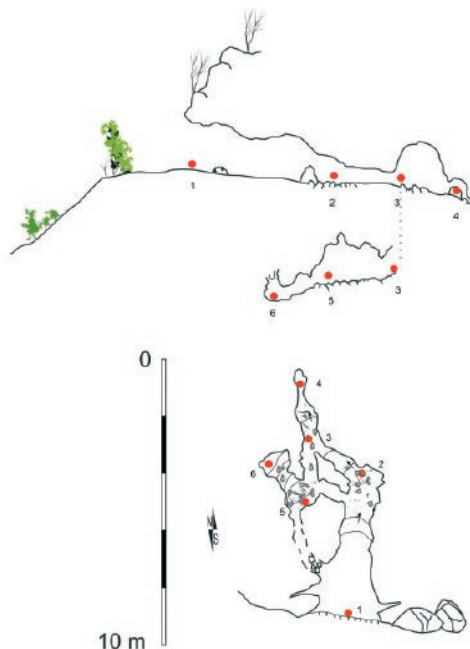
*Slika 3. Medved shpellë
Autor: Goran Rnjak*

tražio komadić vapnenca na koji bi kapnuo i nadao se čudu. Izgledalo je kao da tražimo jamu koja je od prije poznata i nalazi se baš iza idućeg grma. Svaku priliku i svo slobodno vrijeme iskorištavali

smo tražeći bilo kakav speleološki objekt na Čičavici, pri tom pregledavši sva mjesta na kojima su na karti naznačene stijene te sva mjesta na kojima je neki lokalac rekao da postoji „shpellë“,

Medved pećina/Medved shpellë Vrbovac/Vërboc, Priština/Prishtinë, Kosovo

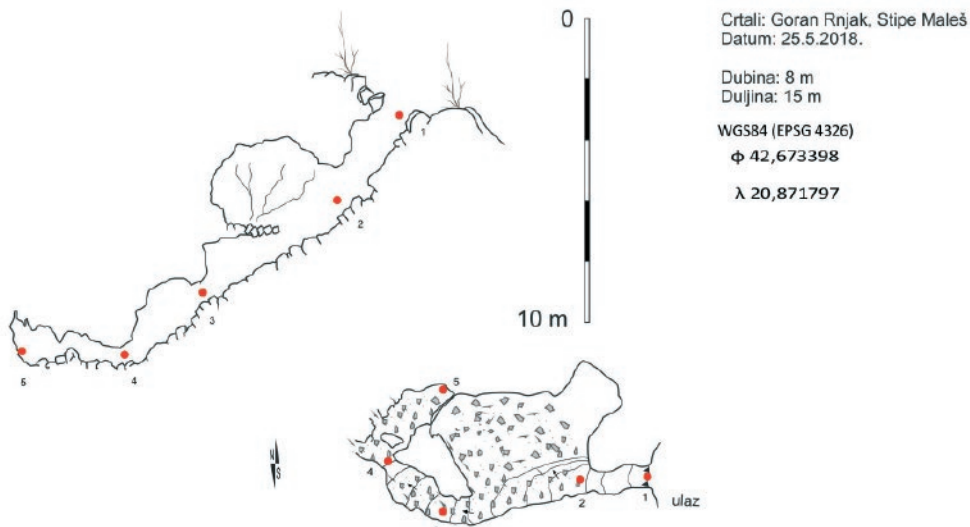

Crtali: Goran Rnjak, Stipe Maleš
Datum: 25.5.2018.

Dubina: 1 m
Duljina: 13 m

WGS84 (EPSG 4326)
φ 42,671929
λ 20,870218

Pećina/Shpellë Vrbovac/Vërboc, Priština/Prishtinë, Kosovo

što na albanskom jeziku znači špilja. Nakon kvalitetnog pregledavanja terena, mislim da sa sigurnošću možemo reći kako na Čičavici ne postoje speleološki objekti. Kartograf je bio dobar. Nije

nam preostalo drugo nego potražiti špilju s karte. Put nas je vodio u Vrbovac (Vërboc), selo koje administrativno pripada gradu Srbici (Skënderaj), te do korita rječice Vrbice. Našli smo se okruženi kršem. Pravi pravcati vapnenac i morfologija terena poput onog u Dalmaciji. Kad smo došli među kuće, prišao nam je čovjek koji nas je poveo do špilje s karte i rekao da se zove Medved shpellë (Medved pećina) te do još jedne špilje s jamskim ulazom, za koju je rekao da je zovu samo Shpellë.

Medved shpellë je mala špilja duga 13 m (Slika 3). Karakterizira je manji splet uskih i niskih kanala. Kroz većinu objekta potrebno je puzati, a tek se na nekoliko mjesta moguće malo podići (Slika 4). Unutar špilje zabilježeno je i desetak jedinki šišmiša vrste *Rhinolophus hipposideros*.

Shpellë je špilja s jamskim ulazom. Par metara ispod ulaza dolazi se u malo veći prostor prekriven kršjem, koje se spušta i do dna. Na dnu je uski kanal koji se djelomično zavlaci pod glavnu dvoranu, gdje završava u zarušenim blokovima. Špilja je duboka 8 i duga 15 m, a prolaz dalje ne postoji. Zabilježena je

Slika 4. Medved shpellë
Autor: Goran Rnjak

jedna jedinka *Rhinolophus ferrumequinum*, a veće količine guana nisu primijećene.

Primijetivši da se vapnenci protežu u nastavku oko korita Vrbice, krenuli smo i do obližnjeg sela Čireza (Qirez). Nakon dolaska među kuće te malo gubljenja i okretanja prišao nam je lokalac, koji nas je nakon kraćeg razgovora odveo do još nekih špi-lja. Došavši do njih, uvidjeli smo da je riječ o manjim objektima duljine oko 5 m.

Tijekom svoje potrage naišli smo na mnoštvo aktivnih rudokopa te na jedan napušteni rudnik. Rudnik se nalazi u selu Dobroševac (Dobroshec) na padini brda Goluša, dug je oko 100 m, a širok oko 2 m. Uglavnom je horizontalan s dva manja dimnjaka u koje se nismo penjali, ali izgledaju kao da ne idu dalje. U rudniku smo zabilježili i manji

broj šišmiša vrste *Rhinolophus ferrumequinum* te par jedinki vrste *Myotis myotis/blythii*, a na jednom mjestu i veću količinu guana.

Nakon početnog razočaranja potraga za speleološkim objektima se isplatila, iako su pronađeni objekti bili skromnih dimenzija. Upoznali smo kraj, naučili pokoju albansku riječ i proživjeli svoju mini ekspediciju u inozemstvu. Ako ništa, mi smo bili mirniji jer smo znali da nismo ništa značajno propustili na ovom području, a ostaje nada da će nas put nekada navesti u neki „plodniji“ kraj.

Literatura

- Zjuzin, V. (1933): Ograničavanje državnih šuma u Južnoj Srbiji, Šumarski list 4, 143-154.

Speleological Research on the Čičavica Mountain

During 2018 in the central Kosovo region we surveyed Čičavica mountain and its surroundings in search of speleological objects, using the potentially interesting details drawn on a map. After plenty of physical effort, rock-climbing and inquiring with local people, we managed to find several smaller objects. Among several semi-caves and crevices, we surveyed three actual caves: Medved shpellë, Shpellë and quarry in Dobroševac (Dobroshec) village.